

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

CXIX [i. e. CXX]. An omnia praecepta Leuitici de gradibus Cognitionis, sint
de Iure Naturae?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

III. MELANCHTHON. in Loci sit. de Coniugio. Kemnitius pars 2. Exam pag. 1230. Et illos in Leuitico, & alios in Ecclesia antiqua recte prohiberi, quod naturalem iustitiae normam continent: Modo non obligent ad peccatum, sed libertatem conscientiae relinquant.

IV. BRENTIUS in Conf. Wirtemb. & in Apolo eiusdem, vult in his seruari solum legem Civilem Imperatorum. Idem in Comment. in Leu. 18. assert. 1. Legem diuinam Leuitici nul ad christianos pertinere. 2. Solius Legislatoris Iste, constituerat gradus. 3. Moysen, Papam, Cesarem de iis statuisse; at nullum simpliciter admitti posse. 4. In quibus gradibus tres iij consentiunt: eos censeri esse legis naturae. 5. Seruandam per eterea esse Consuetudinem cuiusq; loci, ad arbitrium prudentium.

V. CALVINUS Inst. l. 4. c. 19. §. ult. reprehendit Ecclesiam, quod gradus prohibuerit praeter morem Gentium, & Moysis politiam: & excogitarit cognitionem spiritalem. BEZA lib. de repudiis distinctius: 1. Gradus supputandi modum Canonistarum absurdum esse. 2. Gradus Leuitici seruandos iure divino. 3. Collectos, a simili item. 4. Itemque Leges civiles.

AVTOR. I. Cognitionis gradus bene supputat Ius Civile, ut sint tot gradus, quod personæ à stipite, in ordine recto: in quo nō differt à iure Canon. At in Traluerso numerat à secundo, qui est fratrem plurimum; nam unus dicitur filius, nō frater. &c. 2. Ius Canonicum, melius supputat ab stipite: Quia Cognatio est vinculum ab uno: ideo gradus optimè sumitur ab illo uno: Hinc quot personæ numerantur à stipite exclusiū, tot & gradus sunt. Iura Graduum sunt ista:

1. Recta est Transuersa in gradu 1. Irritat iure naturali.
2. Corsa. 3. Guinitas. { Recta & solitus in gradu. 2. minimum vetat lineas. iure naturali. (stic.)
4. Veriusq; in gradu 1. 2. 3. irritat iure Ecclesiastico.

2. Affinitas lineæ Rectæ in gradu 1. minimum vetat iure naturali:

At certè vetat in primo transuersæ iure eodem. In Vtriusque gradu 1. 2. 3. 4. irritat iure Ecclesiastico.

3. Paternitas & Compaternitas irritant iure novo Trident, olim etiam Fraternitatem irritabat.

Q. V. A. S. T. I. O. CXX.
An omnia præcepta Leuitici de gradibus Cognitionis sint de Iure naturæ?

LVTHERVS, Bucer, Melanchthon, Kemnit. CALVINVS, Beza, &c. affirmant omnia esse Naturalia; ac proinde indispensabilia.

S VADENT istis. 1. Melanch. Brent. &c. Deus, Leuit. 18. & 20. ait, se puniturū Palestinos ob incæsta connubia, quæ ibidem prohibet ut abominationes: Ergo sunt legis nature, non Iudicialia; ut quæ gentes obligabant. 2. Paulus incestuosum Corinthis puniuit: ergo tenebatur lege naturali & Christiana; non Iudicalia. 3. Baptista confirmavit legem Leuitici Mat. 14. Mat. 6. Non licet tibi, Herodi ethnico, habere uxorem fratris tui. 4. Pœna Leuitici grauissimæ indicant legem esse naturalem, ut necari, filiis orbati, excludi aditu templi. 5. Brentius. Moyses & Cæsar conueniunt in prohibendis gradibus multis: itaq; lex prohibiens est Naturalis, non Iudicalis. 6. S. Augustinus videtur gradus Leuitici omnes reducere ad Decalogum. Ergo.

AVTOR. I. Non obligant iure Divino Christianos præcepta omnia graduū in Leuitico; quia non sunt naturalia omnia: sed quædam Iudicialia.

Naturale autem præceptum prohibitoria trifatiā capit. 1. De re intrinsecè mala, ut metiri, moechari, &c. De re mala semper, nisi in extrema necessitate: ut tollere alienū in uito Domino. 3. De re malâ absolutè lumta, quæ tamē mutatis circumstantiis fieri bona possit: ut occidere hominem. Hoc tertio modo præcepta naturalia habet vim legis, si agatur de re nudè sumitâ; sec' desumta cū circumstantiis, sic enim res eç mutabiles sunt, & non apud omnes cædem. Gradus Leuitici sūt iuris naturalis 1. & 2. modo: iuxta Theologos potiores: ideoque dispensabiles, sumti cum circumstantiis, non nudè sūt. Et hoc modo sunt naturales, non isto. Ita.

Itaq; in Leuitico grad⁹ quidā sunt legis naturalis ; quidā Iudicallis. 1. Quia patet ex poenis *Leu. 20.* vbi matrimonia Cōsanguinitatis in 1. gradu linea recta & trāuersæ; Et Affinitatis 1. gradu linea recta, puniūtur morte: cetera in gradu 2. & 3. lenius. Ita n. iunguntur ibi Sodomæ, quæ est contra legē naturæ. 2. Quia Lex naturæ semper obligat omnes; at s. Patriarchæ cōnubia adierunt in 2. & 3. gradu Leuitici : vt Iacob habuit duas sorores, *Gen. 29.* Iudas, *Gen. 38.* primogeniti vxorē dedit secundogenito; & promisit tertio-genito. Moyses, *Exod. 6.* natus est cōiugio nepotis & amitæ. Neq; hæc facta sunt disp̄lante Deo propter mysterium; sed ex Cōsuetudine, quā licuit duas sorores vni viro nubere : nec s. Patres vnquā ibi mysteriū agnouerunt. Neq; peccarūt vt volunt Calu. Beza, Melancht. quia mansif- fent in peccato illo. 3. Quia ibi prohibita alibi fiunt licita in eod. gradu 2. vel 3. vt auunculi cū nepte ex sorore. Vide *Bell. 6. 27.* 4. *Deut. 25* præcipitur, vt frater vxorem ducat fratris illiberis mortui: quod cōtraius naturæ non est: & tamē *Leu. 18.* prohibetur: ergo non omnia ibi prohibita sunt iuris naturæ. Item, *Gen. 1.* Abrahā & Nāchor fratres duxere duas filias sui fratris Arā in 2 gradu; nec cōtra i⁹ naturæ.

DICO AD I. Puniebantur ob cōnubia vndē cōtraria naturæ, ob adulteria, & Sodomias, & idololatriā Nam istud *Leu. 18.* *Ad proximā sanguinis sui*: nemo accedat, vndē, sine circumstatiis est legis naturæ: cum circumstantiis non est legis naturæ in 2 & 3. gradu.

AD II. Probabile est s. Ambr. & s. Thomæ Corinth. ū viuo patre incestasse nouercam; nam i. Cor 7. *Scripsit propter eum qui paſſio est iniuria.* AD III. Christus non Baptista, siuūt legē; & hanc pro-

fites Herodes eā tenebatur, teste s. Hier.

AD IV. Liquet suprā. AD V. Fal sum assumtū: quia Cēsar vetat cōnubiu cum sorore vxoris mortuæ; Moyses per-mittit, teste Brentio. AD VI. Augu-stinus distinguit, vxorē ducere patris, fra-tris, patrui Viuētis, adulterari est contra Decalogum & Leuiticū: at Mortui, non.

QVÆSTIO CXXI.

An recte prohibeantur Coniugia olim ad se- ptimū; nunc ad usq; gradum quartum?

LUTHERANI & CALVINIANI iuxta negat re-læprohiberi ab Ecclesia Pater s. pr. q. 119.

SVADENT istis. 1. Brentius in Leuit. 18. Christus non venit leges politicas condere, sed pre-dicare Euangelium. Ergo nec Pontifex debet leges ferre politicas. 2. Luther, in Capt. Babyl. & Bucerius in Mat. 19. Deus non prohibuit con-iugia, nisi usq; ad secundum gradum in linea in-equali: ergo temere audet plures prohibere Papa. 3. Beza, Kemnitius, in Concilio Epaunensi can. 30. Tironensi & Can. 12. solum prohibi-tur usque ad 2. gradum; ergo antiquitati fuerunt incogniti gradus 3. 4. 5. 6. 7.

AVTOR. Ecclesia potest ferre leges; tulitq; iuste, de gradibus cognationis. 1. Quia ait s. Aug. l. 15. Ciu. c. 16. Inest huma-næ verecūdia quiddā naturale, ut, cui aiebat propinquitatē verecūdia, ab eo contineat li-bidinē. 2. Quia cognati usq; ad 4. gradū plerūq; in eadē domo degunt: quo magis viuāt innoxii, quasi necessaria accidit hēc prohibitio. Sic s. Amb. ep. 66. 3. Ut chari-tatis studiū latius inter extraneos propa-getur. Sic s. Amb. ep. 66. 4. Cōflanguinei se naturaliter diligunt, si amor cōiugalis accederet, foret immoderatus. Sic Ari-stoteles l. 2. Politicorum.

DICO AD I. Christus et si non tulit ferre tamē potuit: ergo potest & Vicari⁹ Christi. Deinde cum matrim. sit Sacra-mentū, leges de eo non sunt merē politi-

Zz 5 cx